

Koncepce rozvoje Katedry sociologie ISS FSV UK pro období 2020 – 2023

Jakub Grygar

Předkládaná koncepce rozvoje Katedry sociologie Institutu sociologických studií FSV UK vychází z přesvědčení, že se katedra musí rozvíjet takovým směrem, který by jí umožnil naplnit ambice stát se v zajišťovaných vědních oborech nejlepším vysokoškolským pracovištěm v Česku a být studenty i odbornou obcí vnímána jako přední pracoviště ve střední Evropě. Cílem koncepce je dále posilovat nastoupenou cestu k tomu, aby byla katedra místem, které ztělesňuje obsah pojmu výzkumná univerzita. Katedra má být místem, kde se výuka na všech třech stupních studia prolíná s výzkumem a kde jsou profilové kurzy magisterského studia přímo propojeny s výzkumnými a publikačními aktivitami. Výzkumné profily katedry mají být založeny na zohlednění odborných zájmů členů katedry, úlohou vedoucího katedry pak je, aby vytvářel podmínky pro dosažení synergického efektu pedagogických a výzkumných aktivit a pro případné budování výzkumných týmů akademických pracovníků, vědeckých pracovníků a studentů.

Katedra provádí vzdělávání a výzkum ve vědních oborech sociologie a sociální antropologie. Úzké sepětí odborníků z těchto dvou vědních oborů při výuce činí z katedry atraktivní místo pro zájemce o studium i pro výzkumné pracovníky. Koncepce tuto symbiózu zohledňuje a vytváří podmínky pro to, aby mohla být dále rozvíjena.

Koncepce vychází z Organizačního řádu ISS FSV UK, Dlouhodobého záměru FSV UK pro léta 2016 – 2020, Návrhu koncepce rozvoje ISS FSV UK pro období 2017 – 2021 zpracovaného doc. Zdeňkem Uherkem a navazuje na Koncepci rozvoje Katedry sociologie FSV UK pro období 2015 – 2019 zpracovanou Dr. Dinem Numeratem. Koncepce také zohledňuje informace obsažené ve vlastní zprávě vypracované pro obory sociologie a sociální antropologie za období 2014 – 2018 pro účely hodnocení pracoviště ze strany Univerzity.

Předkládaná Koncepce rozvoje je strukturována do deseti následujících částí:

1. Postavení Katedry sociologie ISS FSV UK v rámci univerzity
2. Řízení katedry
3. Vzdělávání studentů a doktorandů
4. Věda a výzkum
5. Personální zajištění
6. Odměňování akademických pracovníků za pedagogickou činnost
7. Vztah katedry ke studentům
8. Akademické společenství
9. PR katedry
10. Ostatní

Každá z těchto částí je strukturována tak, že po úvodním stručném shrnutí současného stavu jsou formulovány vize, představa žádoucího stavu, ke kterému by měla katedra v průběhu následujícího čtyřletého období směřovat, a následně je uveden soupis opatření, dílčích kroků, které vedou k dosažení požadovaného stavu.

1. Postavení Katedry sociologie na UK

Katedra sociologie FSV UK vzdělává studenty a provádí výzkumnou činnost ve dvou vědních oborech: v sociologii a v sociální antropologii.

Ve vědním oboru sociologie vzdělávají studenty na Univerzitě Karlově tři pracoviště: vedle Katedry sociologie ISS FSV UK také Katedra sociologie FF UK a Katedra historické sociologie FHS UK (zajišťující magisterské studium). Katedra sociologie ISS FSV UK má z těchto tří pracovišť nejvíce zaměstnanců, vzdělává nejvíce studentů v největším počtu studijních programů a má největší publikační výkon. Katedra sociologie ISS FSV UK je hodnocena jako nejlepší ze tří pracovišť UK nabízejících vzdělávání v oboru.

Naopak postavení vědního oboru sociální antropologie je v rámci UK výrazně slabší. Přestože je vzdělávání v sociální antropologii integrální součástí vzdělávacího curricula studentů sociologie již od vzniku fakulty, nebylo z různých důvodů se vzděláváním v oboru sociologie souměřitelné. To je dáno především samotným etablováním sociální antropologie v českém akademickém prostředí a tomu odpovídajícím početně nízkým personálním obsazením a rozdělením vzdělávání v oboru mezi FSV UK a FHS UK. V současnosti je vzdělávání v oboru sociální antropologie na katedře personálně zajištěno.

Vedle oblastí, kterým se věnuji v samostatných bodech, bude postavení katedry na UK silně ovlivněno mírou a podobou, s jakou se bude prováděna integrace spřízněných studijních programů napříč fakultami.

Vize

1. Katedra bude v rámci univerzity dále rozvíjet své vůdčí postavení v oboru sociologie.
2. V případech, kde dochází k výraznému překryvu obsahu studijních programů, bude mít katedra s rektorátem a ostatními pracovišti na UK dojednaný obsah a postup integrace těchto studijních programů, popř. jejich výraznější profilace, která by rozsah překryvů studijních programů omezila.

Navrhovaná opatření

1. S podporou ředitele ISS a proděkana pro koncepci a kvalitu studia FSV UK, případně i děkanky FSV UK, zahájit jednání s rektorátem (prorektorkou pro koncepci a kvalitu vzdělávací činnosti a Radou pro vnitřní hodnocení - Panelem pro společenskovední oblasti vzdělávání a vědní obory), na kterých by byly jasně specifikovány představy rektorátu, resp. Rady pro vnitřní hodnocení UK o dalším postupu při řešení požadované integrace (a jejích mantinelech) doktorského SP Sociologie a vědního oboru sociální antropologie, především ve vztahu k zajištění financování integrované výuky a rozložení výuky mezi zapojená pracoviště.
2. Na základě informací obdržených z rektorátu a ve spolupráci s garantem doktorského studia otevřít jednání s Katedrou sociologie FF UK (případně též Katedrou historické sociologie FHS UK) o možnostech a limitech integrace doktorského studia v doktorském SP Sociologie / Sociology.
3. Na základě informací z rektorátu otevřít jednání s Katedrou antropologických studií FHS UK.

2. Řízení katedry

Katedra jev současnosti řízena vedoucím, který je v pravidelném kontaktu s ředitelem Institutu a garanty jednotlivých studijních programů. Stávající model řízení katedry je založen na pravidelných poradách vedení Institutu, poradách vedoucího katedry s garanty SP a osobních kontaktech s pracovníky katedry. Směrem k děkanátu je katedra zastupována ředitelem ISS.

Vize

1. Na rovině řízení katedry budou dále vytvářeny podmínky pro rozvoj obou na ní rozvíjených vědních oborů.
2. Na katedře budou zavedeny funkční mechanismy umožňující efektivní řízení a oboustranně fungující komunikaci jak směrem k děkanátu a vedení Institutu, tak směrem ke členům katedry.
3. Institut bude spolupracovat s vedoucím katedry tak, aby zájmy katedry byly komunikovány děkanátu a obráceně, aby fungovala propustnost informací z děkanátu směrem na katedru.
4. Katedra bude prostřednictvím zástupců ISS v AS FSV UK aktivně komunikovat se samosprávou fakulty.

Navrhovaná opatření

1. Pozice tajemníka katedry bude obsazena pracovníkem vykonávajícím akademickou činnost v jiném oboru, než vedoucí katedry. Vedoucí katedry bude s tajemníkem konzultovat strategická rozhodnutí o směřování oboru sociologie. Cílem tohoto opatření je podpořit vyvážený rozvoj obou vědních oborů pěstovaných na katedře.
2. Hlavním nástrojem pro výkon řízení katedry jsou pravidelné porady katedry svolávané dle nashromážděné agendy v intervalech 1 – 2 měsíců, dále pak koordinační schůzky garantů SP s vedoucím katedry a schůze vedení Institutu.
3. Pomocným nástrojem pro řízení katedry jsou „otevřené hodiny“, pravidelný čas, během něhož mohou pracovníci katedry bez předchozí domluvy řešit s vedoucím katedry běžné profesní záležitosti.
4. Vedoucí katedry a tajemník se pravidelně (1-2x ročně) schází s vědeckými pracovníky katedry a diskutují možné synergie jejich výzkumných projektů s potřebami výuky, případně zapojení studentů do řešení výzkumných projektů.
5. Vedoucí katedry a tajemník se pravidelně schází se zástupci ISS v pedagogické a studentské komoře v akademickém senátu FSV UK k diskusi překrývající se agendy.
6. Vedoucí katedry, ředitel institutu a zástupce ISS v kolegiu děkanky se na pravidelných schůzkách informují o prioritách katedry a děkanátu.

3. Vzdělávání studentů a doktorandů

Katedra nyní zajišťuje výuku v celkem devíti studijních programech.

Na bakalářském stupni v:

1. dobíhající SP Sociologie a sociální antropologie;
2. v dobíhající SP Sociologie a sociální politika;
3. v nově otevíraném SP Sociologie a sociální politika (akreditace do r. 2023);
4. v nově otevíraném SP Sociologie, specializace Studia současných společností a Sociální antropologie (akreditace do r. 2023);
5. v anglickém programu Social Sciences (akreditace do r. 2029).

Na magisterském stupni ve studijních programech:

6. Sociologie (reakreditace proběhne v roce 2019);
7. Sociology in European Context (reakreditace proběhne v roce 2019);
8. Society, Media and Communication – ve spolupráci s IKSŽ FSV UK, (akreditace do r. 2023).

V doktorském stupni ve studijním programu zajišťovaném spolu se SOÚ AV ČR, v. v. i.:

9. Sociologie / Sociology (akreditace do r. 2023).

Rozvoj vědního oboru sociologie je na institucionální rovině koordinován garanty SP, rozvoj oboru sociální antropologie je koordinován z pozice vedoucího studijního zaměření magisterského SP Sociální antropologie a kvalitativní výzkum.

Kromě SP Sociologie a sociální politika je garantství ve všech těchto studijních programech personálně zajištěno pracovníky katedry. Obdobně je tomu i se zajištěním výuky povinných a povinně volitelných kursů ve všech devíti studijních programech. Pouze doprovodné semináře a kontrola studentských prací v některých větších kursech jsou pravidelně zajišťovány doktorandy.

Velký počet studentů bakalářského studia končí studium předčasně (většina především v 1. a 2. ročníku studia). Skupinu magisterských studentů tvoří především absolventi bakalářských studijních programů zajišťovaných katedrou, pouze malý počet studentů magisterského studia (cca 20%, tj. 5-6 osob ročně) přichází na ISS FSV UK z jiných fakult.

Doktorské studium je personálně zajišťováno především ak. pracovníky katedry, kteří se na něm podílí jako školitelé a konzultanti, v menší míře pak pracovníky SOÚ AV ČR, v. v. i. Omezený počet doktorandů, které mohou podle vnitřních předpisů UK profesori a docenti na UK vést, v této souvislosti znamená výrazné omezení nabídky školitelů novým zájemcům o doktorské studium. Ve vědním oboru sociální antropologie katedra nemá akreditované vzdělávání v doktorském studiu.

Vize

1. Studium na katedře rozvíjených vědních oborů bude uchazeči a studenty vnímáno jako v rámci univerzity nejlepší volba.
2. Katedra bude rozvíjet studijní programy vyučované v angličtině, které jsou důležitým zdrojem jejich příjmů.
3. Studium studijních programů si udrží svou náročnost, podporováním mobility studentů a pedagogů se dále posílí internacionalizace výuky.
4. Na vzdělávání studentů všech tří stupňů studia se budou vedle pracovníků katedry také podílet externisté (ať již zahraniční nebo ze SOÚ AV ČR, v. v. i.).
5. V kursech, ve kterých to je možné, bude potlačována frontální výuka studentů magisterských programů. Rozvíjeny budou především seminární formy vedení výuky umožňující účast studentů ve výzkumných aktivitách pedagogů.
6. Katedra bude disponovat souborem vlastních e-learningových materiálů (texty, testy, videozáznamy přednášek), vyučující s nimi dokáží pracovat ve výuce tak, aby mohli mít v kontaktní výuce ke studentům individuálnější přístup.
7. Katedra má akreditované doktorské studium ve vědním oboru Sociální antropologie.

Navrhovaná opatření

1. Vedoucí katedry a tajemník budou ve spolupráci s vedením ISS a garanty studijních programů aktivně a adresně oslovovat zájemce o studium i stávající studenty (viz bod 8: Rozvoj vnějších vztahů a PR katedry).

2. Vedoucí katedry a tajemník začne ve spolupráci s vedením ISS a garanty SP cíleně oslovovat potenciální uchazeče o studium magisterských SP.
3. Vedení katedry ve spolupráci s garanty a vedoucími jednotlivých zaměření magisterského SP Sociologie vytvoří strategii dalšího rozvoje těchto zaměření, jejímž cílem bude zajištění dostatečného počtu studentů těchto zaměření. Zvláštní pozornost bude potřeba věnovat zejména podpoře studijního zaměření Aplikovaný sociologický výzkum a jeho metodologie, který se v posledních letech potýká s nižším zájmem studujících.
4. Katedra bude studentům nabízet převážně ty kurzy zajišťované externisty, které budou přednášeny v angličtině (výjimku představují např. semináře nebo praktika k velkým povinným kurzům).
5. Katedra vytvoří pracovní místo pro odborníka se zkušeností se zahraničním akademickým pracovištěm, který bude mít na starost rozvoj anglických studijních programů, včetně oslovování potenciálních uchazečů o studium v těchto programech. Studijní programy vyučované v angličtině, Sociology in European Context a Society, Media and Communication, jsou důležitým zdrojem příjmů katedry a jejich zajištění tak bude věnována mimořádná pozornost.
6. Internacionalizace výuky by se měla dále prohlubovat ve formě zvaní zahraničních odborníků nabízejících přednášky a semináře v angličtině.
7. Katedra bude podporovat vytvoření nového magisterského double degree nebo joint degree, ideálně na půdorysu stávajících kurzů vedených v angličtině.
8. Katedra bude za součinnosti Institutu a s podporou fakulty dojedná s rektorátem a FHS UK takovou podobu zajištění rozvoje oboru sociální antropologie, která by a) umožnila rozvíjet v rámci univerzity jedinečnou symbiózu sociální antropologie a sociologie; a b) nebyla překážkou dalšího rozvoje oboru ve vztahu k doktorskému studiu a případným novým studijním programům.
9. Ve spolupráci s garantem doktorského studia, Oborovou radou doktorského studia a vedením Institutu otevře vedení katedry jednání se SOÚ AV ČR, které by vedlo k většímu zapojení pracovníků SOÚ AV ČR do vedení doktorandů. Pracovníci SOÚ AV ČR, kteří jsou způsobilí vést doktorandy, budou na webových stránkách ISS představeni jako potenciální školitelé v oblastech jejich odborné působnosti.
10. Katedra disponuje kvalitní audiovizuální záznamovou technikou, která bude využívána také pro záznam přednášek hostů jednotlivých kurzů. Záznamy z těchto přednášek budou veřejně přístupné na speciální webové stránce katedry.
11. Katedra sociologie zajišťuje spolu s Katedrou veřejné a sociální politiky výuku ve SP Sociální politika a sociologie. Opatření, která budou mít bezprostřední dopad na výuku studentů KVSP, budou předem projednána na úrovni vedoucích kateder.

4. Věda a výzkum

Členové katedry jsou úspěšní v získávání finančních prostředků na vědu a výzkum z evropských zdrojů (Horizon 2020), z národních prostředků na vědu a výzkum (GAČR, TAČR) i z prostředků státní a veřejné správy (NIPOS – Artema, UMPRUM, Město Humpolec a Architekti Šépka). Studenti doktorského i magisterského studijního programu se se značně proměnlivou úspěšností uchází o prostředky GA UK.

Studenti magisterských i doktorských programů se dlouhodobě výzkumně podílí na řešení projektů svých pedagogů a na publikační činnosti.

Přestože někteří členové katedry mají zkušenost úspěšným řešením mezinárodních projektů vázaných na mezivládní spolupráci (Projekt Aktion) nebo se získáním evropských prostředků na vědu a výzkum (stipendium Marie Curie – Skłodowské, Jean Monet Chair), máme prostor pro zlepšování systematictějšího využívání benefitů, které takovéto podpory přináší (těsnější propojení s výukou,

zapojení úspěšných žadatelů do akademických sítí členů katedry, organizace semináře/ workshopu apod.).

Vize

1. Katedra bude i nadále širokou odbornou obcí vnímána jako atraktivní pracoviště pro realizaci výzkumných projektů ve vědních oborech sociologie a sociální antropologie, včetně interdisciplinárních projektů.
2. Členové katedry se budou nadále pravidelně objevovat mezi úspěšnými žadateli o podporu z prostředků GAČR a TAČR a budou usilovat o získání prostředků na vědu z dalších zdrojů.
3. Členové katedry se budou ucházet o podporu svých vědeckých a výzkumných aktivit z mezinárodních zdrojů (Horizon Europe).
4. Katedra bude ještě více vnímána jako místo, které aktivně podporuje interdisciplinární výzkum napříč vědními obory a institucemi (UCEEB ČVUT, UMPRUM).
5. Členové katedry budou systematicky zapojovat studenty magisterského studia a doktorandy do svých výzkumných aktivit.
6. Studenti doktorského programu budou ve srovnání s ostatními obdobnými pracovišti na UK nadprůměrně úspěšní při získávání prostředků od GA UK.
7. Na Katedře budou systematicky budovány mezinárodní výzkumné sítě, které přispívají k lepší vědní produkci a k obohacování výuky.
8. Katedra bude podporovat aktivity spojené s třetí rolí univerzity (aplikovaný výzkum a spolupráce s veřejným sektorem).
9. Při katedře bude působit Univerzitní výzkumné centrum (UNCE).

Navrhovaná opatření

1. Katedra adresně oslovuje své členy, externí vědecké pracovníky i širokou odbornou obec a povzbuzuje je k podávání výzkumných projektů ke grantovým agenturám pod hlavičkou ISS FSV UK.
2. Vedoucí katedry bude iniciovat, aby vedení ISS vytvořilo model spolufinancování grantových projektů, které vyžadují spoluúčast řešitele / účastníka projektu (typicky grantové projekty TAČR, program Éta).
3. Katedra ve spolupráci s Centrem pro přenos poznatků a technologií UK, Institutem a s úspěšnými aplikanty organizuje přípravné semináře (školení) určené zájemcům o podávání grantových projektů.
4. Ve spolupráci s garantem doktorského studia, školiteli a konzultanty katedra systematicky povzbuzuje doktorandy, popř. magisterské studenty, k podávání projektů ke GA UK a zajišťuje vnitřní oponenturu projektů před jejich finálním podáním.
5. Školitelé a vedoucí magisterských prací studentů, kteří získají financování svých projektů a aktivit z fondu určeného na Specifický vysokoškolský výzkum, budou finančně odměněni.
6. Členové katedry budou ve svých vybraných kursech vytvářet prostor pro zapojování studentů do výzkumné činnosti.
7. Vedoucí katedry na základě konzultací s jejími členy a s jejich souhlasem vytváří plán pro rozvoj klíčových mezinárodních sítí, které budou pracovníci katedry ve střednědobém horizontu (2020 – 2023) budovat. Pro financování vytvoření a udržování těchto sítí bude využito synergie prostředků katedry, institutu, univerzitních prostředků (Erasmus+, Strategická partnerství) a z mimouniverzitních zdrojů (prostředky z mezivládních dohod, prostředky soukromých nadací apod.).
8. Na základě vyhodnocení robustnosti vytvořených klíčových mezinárodních sítí a vývoje odborných zájmů členů katedry vedoucí katedry ve spolupráci s vedením Institutu a případnými dalšími partnery připraví přihlášku, se kterou se katedra bude ucházet o zřízení Univerzitního výzkumného centra pro období 2024 – 2029.

5. Personální zajištění chodu katedry

Na katedře působí 15 akademických pracovníků (z toho 3 profesori a 6 docentů) a 13 vědeckých pracovníků. Z 15 akademických pracovníků jsou pouze 3 ženy, ze 13 vědeckých pracovníků pak 4 ženy. Jádro katedry tvoří pracovníci střední generace (40-50 let), naopak mezi akademickými pracovníky přestávali být zastoupeni postdoktorandi (třicátníci). V nadcházejícím období lze očekávat další snižování úvazku seniorních pracovníků na profesorských pozicích, popř. jejich odchod do důchodu.

Vize

1. Katedra bude personálně i nadále dostatečně zajištěna pracovníky na profesorských pozicích.
2. Katedra bude mít zřízeny 1-2 lektorské pozice určené jako startovací místa pro postdoktorandy.
3. Členové katedry budou mít prostor pro vlastní kariérní rozvoj.
4. Katedra bude širokou akademickou obcí vnímána jako pracoviště s aktivně prosazovanou férovou genderově neutrální politikou.

Navrhovaná opatření

1. Katedra by tak měla vytvořit podmínky, aby odborní asistenti a docenti, kteří naplňují kritéria pro zahájení habilitačního nebo profesorského řízení, či se těmito kritériím blíží, mohli o získání habilitace / profesury usilovat (např. formou umožnění sabaticalu, přechodným snížením objemu výuky).
2. Katedra ve spolupráci s vedením Institutu vytvoří termínově ohraničené lektorské pozice pro doktorandy v pokročilé fázi studia a pro postdoktorandy. Cílem je a) umožnit absolventům doktorského studia aby své hluboké znalosti dílčího tématu získané v průběhu doktorského studia převedli do volitelného kursu vypsání pro studenty bakalářských či magisterských studijních programů; b) poskytnout jim čas na zpracování a podání vlastních grantových projektů, které by byly realizovány na katedře; a c) získání pracovníků, kteří by se mohli podílet na vedení seminářů a absolventských prací.
3. Katedra by měla aktivně předcházet genderovému znevýhodnění a s pomocí nepřímých nástrojů podpory zlepšovat genderově neutrální podmínky pro zaměstnance. Jedná se především o zavádění měkkých opatření podpory (otevření diskuse na toto téma na pracovišti, zlepšování podmínek pro realizaci pružné pracovní doby (např. zajištění hlídání dětí v době výuky), zohledňování specifík biografické situace při každoročním hodnocení pracovníků nebo při hodnocení uchazečů o zaměstnání). Z patnácti akademických pracovníků zaměstnaných na katedře pracují na těchto pozicích pouze tři ženy. Je žádoucí, aby stávající zaměstnanci a potenciální uchazeči o práci na katedře vnímali naše pracovní prostředí také jako zohledňující role, které naplňují jejich mimo profesní život.

6. Odměňování akademických pracovníků za pedagogickou činnost

Stávající systém hodnocení pedagogického výkonu se opírá o pestrou škálu posuzovaných činností, mimo pozornost hodnotících kritérií však zůstává sledování dlouhodobé kvality kursů.

Vize

1. Vedoucí katedry bude disponovat finančními prostředky z rozpočtu ISS, které budou dostatečným motivačním nástrojem pro prosazování jednotlivých opatření koncepce.
2. Akademičtí pracovníci budou finančně motivováni ke zlepšování kvality přednášených kursů a k udržování jejich vysoké kvality.

Navrhovaná opatření

1. Na úrovni katedry a s vedením Institutu bude otevřena diskuse o využití peněz získávaných z anglických placených programů pro navýšení prostředků jdoucích na ohodnocení pedagogického výkonu. Cílem je zvýšit poměr prostředků určených na osobní ohodnocení za pedagogický výkon.
2. Na základě jednání se členy katedry budou vytvořena pravidla evaluace kvality pedagogického výkonu, která poslouží jako podklad pro osobní hodnocení pracovníků. Základem pro evaluaci kvality bude mix sebehodnocení vyučujícího, hodnocení vedoucího katedry, přihlíženo bude i k výsledkům hodnocení prováděného studenty.

7. Vztah katedry ke studentům

Vztah mezi vedením katedry, jejími členy a studenty lze označit za otevřený a férový. Formální i neformální komunikace mezi katedrou a studenty fungují dobře, studenti nečelí žádným bariérám, které by je omezovaly v komunikaci jejich požadavků či očekávání vůči vyučujícím. Studenti se orientují v nastavených pravidlech studia formulovaných ve studijním řádu. Nejasnosti se objevují ale na úrovni některých kursů při informování o obsahu, studijní zátěži a požadavcích kladených na studenty pro jejich absolutorium.

Vize

1. Katedra bude diskutovat a rozvíjet téma své odpovědnosti vůči studentům.
2. Požadavky kladené na studenty v průběhu studia budou jasně formulovány.
3. V kursech se stejnou kreditovou dotací bude obdobně rozložena studijní zátěž.

Navrhovaná opatření

1. Studenti budou vybízeni k tomu, aby od začátku čtvrtého semestru (v případě bakalářských studijních programů) nebo druhého semestru (v případě magisterských studijních programů) začali pracovat na projektech svých absolventských prací. Projekty, na jejichž základě jsou zadávány bakalářské a diplomové práce, budou namátkově kontrolovány, da naplňují minimální standardy kvality stanovené garanty studijních programů.
2. Vedoucí katedry povede se členy katedry diskusi o tom, jak promítnout kreditovou (ECTS) dotaci jednotlivých kursů do studijní zátěže.
3. Ve spolupráci se studenty, garanty studijních programů a vedoucími studijních zaměření bude vytvořen Průvodce studiem na Katedře sociologie, dokument, ve kterém studenti najdou nejdůležitější informace o průběhu studia, doporučené pořadí, v jakém mají absolvovat jednotlivé kursy, základní požadavky, které jsou na ně kladeny apod.

8. Akademické společenství

Členové katedry jsou zapojeni do mezinárodních sítí, katedra systematicky zajišťuje hostitelské přednášky zahraničních pracovníků a vytváří podmínky pro individuální zapojování členů katedry do relevantních akademických sítí. Spolu se SOÚ AV ČR organizuje pravidelné semináře, samostatně pak semináře katedry. Ve studijním zaměření Sociologie a kvalitativní výzkum magisterského SP Sociologie fungují pravidelné společné víkendové workshopy studujících a učitelů KVAS.

Katedra spolupracuje s Institutem při podporování aktivit studentského spolku Miroslava (Terra Incognita, Karel Marsch) a na aktivitách překračujících hranice FSV UK (festival Film Sokolov ve spolupráci s Katedrou filmových studií FF UK) a úzce komunikuje se studentskou samosprávou.

Katedra se v posledních letech podílela na organizaci důležitých a zajímavých seminářů a workshopů, mnohdy ve spolupráci se zahraničními partnery (např. Varšavská univerzita, Max Planck Institute for Social Anthropology), excelentní pak byla konference RN32 European Political Sociology Evropské sociologické asociace v listopadu 2018. Vedle těchto akcí a zmíněných seminářů konaných ve spolupráci se SOÚ AV ČR však neorganizujeme žádnou pravidelnou větší akci (např. workshop, konferenci, letní školu), která by měla v oboru sociologie nebo v oboru sociální antropologie alespoň národní význam a se kterou by byla katedra spojována podobně, jako je tomu u jiných pracovišť (Katedra sociologie FSS MU, Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie FF UP Olomouc). Můžeme v mnohem větší míře, než dosud, vnášet do veřejné debaty kritickou diskusi témat, která jsou důležitá pro českou společnost (např. sociální soudržnost, klimatická katastrofa, soužití lidí a nových technologií, populismus apod.).

Vize

1. Katedra bude i nadále aktivně podporovat studentské aktivity rozvíjející sdílenou identitu studentů a ISS, osvětu, vzdělávání a výzkum v sociologii a sociální antropologii.
2. Na katedře budou dále rozvíjeny podmínky pro společné setkávání členů akademické obce a rozvoj odborných společností.
3. Katedra bude v širší akademické obci spojována s pravidelně organizovanou událostí (seminářem, workshopem, konferencí) s mezinárodním přesahem.

Navrhovaná opatření

1. Ve spolupráci s vedením Institutu a studentskou samosprávou budou stanoveny prioritní aktivity určené k financování studentských projektů.
2. Na základě diskuse vedené se členy katedry bude katedrou organizován pravidelná akce (seminář / workshop / konference), ideálně s roční periodou a s mezinárodní účastí. Prostředky na zajištění této akce budou hledány ve spolupráci s vedením Institutu a s pomocí externích zdrojů (prostředky UK na podporu rozvíjení Strategických partnerství, Visegrad Fund).
3. Katedra podporuje zavádění obdobných aktivit, jakými jsou workshopy KVAS, pokud o to bude ze strany garantů a vedoucích studijních zaměření zájem.
4. Studující jsou informováni o existenci odborných profesních sdružení a jsou aktivně podporováni k aktivní účasti na těchto sdruženími organizovanými konferencemi a workshopy (prostřednictvím prostředků určených na SVV).
5. Dojde ke zvýšení finanční podpory studentů zapojujících se do výuky a vědy na katedře.

9. PR Katedry

Katedra se navenek prezentuje webovými stránkami, facebookovými stránkami Institutu sociologických studií FSV UK a Sociální antropologie, ISS FSV UK. Komunikace se studenty prostřednictvím obou facebookových stránek funguje velmi dobře. Naopak rezervy máme ve zviditelňování témat řešených na katedře širší veřejnosti. Uchazeči o studium jsou oslovováni během Dne otevřených dveří na FSV UK, jehož program Katedra spoluutváří, a na akcích organizovaných rektorátem. Speciální webové stránky Institutu (<http://studujnaiss.fsv.cuni.cz>, <http://studyatiss.fsv.cuni.cz/>), které by adresně mířily na uchazeče o studium, jsou zastaralé.

Vize

1. Katedra se bude na sociálních sítích prezentovat atraktivním, adresně mířeným obsahem, který osloví stávající studenty, potenciální zájemce o studium i širokou vědeckou komunitu.
2. Katedra bude rozvíjet a podporovat aktivity atraktivní i pro osoby z jiného okruhu, než jsou členové její akademické obce (odborníci z jiných oborů, zástupci médií, neziskového sektoru, názoroví vůdci apod.).
3. Katedra bude spolupracovat na PR aktivitách s Institutem i s fakultou.

Opatření

1. Budou vytvořeny specializované webové stránky a youtube kanál s audio / video záznamem přednášek hostujících přednášejících.
2. Budou zprovozněny nové webové stránky cílené na uchazeče o studium.
3. Uchazeči o studium českých i anglických studijních programů budou oslovováni v sociálních médiích prostřednictvím placené reklamy.
4. Zvláštní pozornost bude v sociálních médiích věnována vytváření obsahu, který bude cílit na širokou odbornou veřejnost.
5. Informace o akcích jako workshopy KVAS, Film Sokolov, či Kniha na semestr, které jsou svým charakterem otevřené širšímu okruhu zájemců nebo které vybočují z běžných způsobů výuky, budou šířeny prostřednictvím webových stránek a sociálních médií katedry, institutu i fakulty.
6. Standardní součástí významných akcí (hostující přednášky významných osobností, dokončení výzkumného projektu) bude ve spolupráci s děkanátem vytvoření prostoru pro medializaci takové události (pozdání novinářů, tisková konference, vytvoření a zaslání tiskové zprávy médiím).
7. Vznikne plán systematické práce s alumni, který bude zahrnovat a) uspořádání udržování vzájemného kontaktu (např. newsletter s roční periodou, pravidelná setkávání), b) propojování alumni se studujícími jako nepřímá podpora vstupu studentů na trh práce), c) možnosti využití alumni pro PR katedry.

10. Ostatní

1. Ve funkčním období nového vedoucího katedry bude klíčové zajištění činnosti katedry po dobu rekonstrukce a dostavby areálu Jinonice. Pravděpodobné dočasné zhoršení stávajících podmínek pro výuku po dobu rekonstrukce areálu Jinonice se nesmí odrazit ve zhoršení kvality studia. Pokud budou vyučující nuceni upravovat formu nebo rozsah výuky svých kursů, aby se přizpůsobili přechodným podmínkám (např. rozdělením studentů velkých kursů

do dvou skupin, pro které by přednášeli zvlášť), odrazí se tato jejich aktivita v jejich osobním ohodnocení.

2. V souvislosti s klimatickou katastrofou by katedra měla provést vnitřní audit ekologické zátěže vytvářené dosavadním každodenním chodem katedry a iniciovat obdobný audit a zavedení ekologických opatření na úrovni fakulty. (např. podpora zaměstnanců k využívání ekologicky šetrnější veřejné dopravy umožněním prodloužení pracovní cesty a uhrazením noclehu v cílové destinaci - spíše cestování vlaky a autobusy, než auty a letadly).

Závěr

Přeložená koncepce staví na dosavadním směřování katedry a dále jej rozvíjí. Podporuje rozvoj obou vědních oborů zajišťovaných katedrou, opírá se o konsensuální model řízení založeném na rozvoji kolegiálních vztahů se členy katedry, studenty, vedením ISS a Katedrou veřejné a sociální politiky. Strategická rozhodnutí činěná vedoucím katedry jsou prováděna na základě dohody s tajemníkem, garanty studijních programů a ředitelem Institutu. Koncepce posiluje prolínání výuky a výzkumu na katedře při zohlednění vnitřní situace katedry a vztahu katedry k ISS a fakultě. Jsem přesvědčen, že je s přispěním všech dotčených realistická a realizovatelná.

V Praze, 6. září 2019

doc. Jakub Grygar, Ph.D.
grygar@fsv.cuni.cz
Katedra sociologie, ISS FSV UK